

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۳/۱۹

داکتر لودویگ آدمک
ترجمه: رحمت آریا

د افغانستان بایوگرافیکي قاموس

دوهم ټوک

(شلمه برخه)

سید محمد اسماعیل بلخي

د ۱۹۲۰ز کال په شاوخوا کې په بلخ کې زېږېدلې دى. د شيعه گانو په مدارسو کې ئې د الهياتو زده کړې تر سره کړي دي. دى يو آزاد خياله واعظ وو چې په ۱۹۴۸ز کال کې کابل ته راغى. د اسماعيل بلخي د جمعو د ورځو مواظ د چنډاول په عمومي تکيه خانې کې تر سره کېدل او ويل کېدل چې د شيعه ځوانانو په منځ کې ئې شهرت گټلى وو. په ۱۹۵۰ز کال کې د شاه محمود د وژلو د هڅې په تور زنداني سو او تر ۱۹۶۴ز کال پورې زنداني وو او په همدې کال د صدراعظم يوسف له پلوه خوشې سو. په جمال مينه کې ئې يو اسلامي مرکز جوړ کړ. دى د شيعه ټولني وياند وو. په ۱۹۶۸ز کال کې په کابل کې وفات سو. زوى ئې علي آقا بلخي په ۱۹۷۸ز کال کې ووژل سو.

ډگرمن خان آقا بنديزى/باندېزى^[1]

د غوايي له پاڅون وروسته د هرات د اومې فرقې، پوځي بولندوى.

ډاکتر سید احمد شاه بنوري

د مير محمد شاه بنوري زوى، په ۱۹۳۸ز کال کې په کابل کې زېږېدلې دى. له ۱۹۴۲ تر ۱۹۴۸ز کال پورې ئې لومړنى ښوونځى لوستى او له ۱۹۴۹ تر ۱۹۵۵ز کال پورې ئې لېسه په کابل کې لوستي ده. له ۱۹۵۶ تر ۱۹۶۰ز کال پورې د سوداگريزو چارو په وزارت کې رسمي مأمور. په ۱۹۶۱ز کال کې ئې خپل ليسانس په رياضياتو او طبيعي علومو کې تر لاسه کړ. له ۱۹۶۲ تر ۱۹۶۳ز کال پورې د کابل پوهنتون د اقتصاد په پوهنځي کې تحصيل وکړ. په ۱۹۶۳ز کال کې جرمني ته لاړ او په ۱۹۷۰ز کال کې ئې «ديپلوما» تر لاسه کړه. په ۱۹۷۴ز کال کې ئې د «کولن»^[2] له پوهنتون څخه خپله دکتورا تر لاسه کړه. په ۱۹۷۴ز کال کې ئې خپل (اثر)^[3] وليکه.

¹ -Lt.Col. Khan Aqa Bandizai

² - Cologne University

³ - Moeglichkeitn und probleme der kapitalbildung in Mittellalsien 1974

د پاڼو شميره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارى ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې دليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خپر و لولئ

عبدالباقي باقي

د عبدالله قائل زوی، په ۱۹۱۳ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. له خپل اکا میرزا سلطان محمد خان څخه ئې لیک لوست زده کړل. په ۱۹۲۰ز کال کې لومړني ښوونځي ته لاړ. د ښکلو هنرونو ښوونځي ئې ولوست او نقاش سو. د څلورو کالو لپاره د عالی اوبدلو د څانگې ښوونکی وو. بیا په «شرکت قند» کې په کار استخدام سو. په ۱۹۴۹ز کال کې وروند سو او کار ئې خوشي کړ.

میر سعید بریمن

د ستوري، پروان، اتحاد مشرقي او د ننگرهار د ورځپاڼو محرر. د هېواد د ورځپاڼې محرر. د بیهقي د کتاب چاپولو د مطبعې رئیس. خصوصي زده کړې ئې کړي او هم ئې لومړنی ښوونځی لوستی دی. په پېښور کې له مجاهدينو سره یو ځای سو. مورنۍ ژبه ئې پښتو ده.

حاجي عبدالقدوس بارکزی

د بارکزیو د قبیلې یو له ډېر مهمو مشرانو څخه دی. د ظاهر شاه پر مهال په کندهار کې قاضي وو. له ۱۹۶۸ تر ۱۹۷۳ز کال پورې سناتور. په ۱۹۷۸ز کال کې کویټې ته کډه سو او په مقاومت کې ډېر فعال وو. په ۱۹۸۱ز کال کې ئې د ظاهر شاه د راستنیدلو په هیلې د لویې جرگې د جوړولو کونښن وکړ. ویل کېږي چې زوی ئې عبدالملک/عبدالملک بارکزی په ۱۹۷۹ز کال کې د خلیانو له پلوه ووژل سو.

محمد حسن بارق شفيعي

د میرزا محمد شریف زوی په ۱۹۳۲ز کال کې د کابل په ریکا خانې کې زېږېدلی دی. تر شپږم ټولگي پورې د غازي لېسې ته تللی دی. بیا ئې د څو کالو لپاره په یوې دیني مدرسې کې درس ووايه. له ۱۹۵۱ تر ۱۹۵۵ز کال پورې د روان ډيار وړلو له کمپنۍ سره کار وکړ. په راديو افغانستان کې ئې ددیني پروگرامونو د انونسر په توگه کار وکړ. په ۱۹۵۹ز کال کې ئې د عسکري د مکلفیت دوره تېره کړه. د کابل نندارې ټیټر، مرستیال مدیر. په ۱۹۶۲ز کال کې د ژوندون د مجلې محرر. له ۱۹۶۰ تر ۱۹۶۷ز کال پورې د کانونو او صنایعو په وزارت کې د فوتو گرامتري د عکاسي له مخې نقشه جوړول وکړ او کارتوگرافیک انستیتوت رئیس. په ۱۹۶۵ز کال کې د پښتون ږغ د مجلې محرر. د «پیغام روز» مسؤل مدیر. په ۱۹۶۰ز کال کې د ببرک د سازمان غړی. په ۱۹۶۶ز کال کې د خلق د جريدې محرر. مخکښ افغان شاعر. په ۱۹۷۸ز کال کې د اطلاعاتو او کلتور وزیر. د ۱۹۷۹ز کال په اپریل کې د ترانسپورت وزیر. دی هغه پرچمی وو چې د ۱۹۷۸ز کال د اگست په میاشت کې د کارمل له غندلو او تقییح کولو وروسته بیا هم په خپل کار پاتې سو. په ۱۹۸۰ز کال کې د مرکزي کمیټې له بشپړ غړیتوب څخه د لنډ مهال لپاره علی البدل غړي ته تنزیل - مقام سو. د انقلابي شوری غړی، او په ۱۹۸۲ز کال کې د پلار وطني ملي جبهې د مرکزي شوری لومړی مرستیال رئیس. د شمال لویدیځ زون آمر او د هرات والي. لور ئې نور احمد نور ته واده سوې ده.

د پاڼو شمېره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: د لیکني د لیکنيزې بڼې پاڼوالی د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

امير احمد برید رڼا

د سردار نور احمد نوري زوی، په ۱۹۱۲ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. په لومړيو کې ئې د «رڼا» تخلص کاوه خو په ۱۹۴۸ز کال کې ئې د «برید» تخلص غوره کړ. دی د غزلياتو يو مشهور شاعر دی.

ډاکټر قيام الدين راعي برلس

د محمد اسماعيل مخدوم زوی په ۱۹۴۰ز کال کې د سمنگانو په تاشقرغان کې زېږېدلی دی. لومړنی زده کړې ئې په تاشقرغان کې تر سره کړې دي. په ۱۹۵۷ز کال کې له دار المعلمينو فارغ سو. په ۱۹۶۳ز کال کې ئې د کابل پوهنتون د ادبياتو له پوهنځي څخه خپل ليسانس په دري ژبې کې تر لاسه کړ؛ په ۱۹۶۶ز کال کې ئې خپله ماسټري په چينايي ژبې کې د پيکنګ له پوهنتون څخه تر لاسه کړه؛ په ۱۹۷۶ز کال کې ئې خپله دکتورا د استانبول له پوهنتون څخه د تورکي په ژبې او ادبياتو کې تر لاسه کړه. له ۱۹۶۶ تر ۱۹۷۰ز کال پورې د کابل پوهنتون د ادبياتو د پوهنځي مدرس او له ۱۹۷۶ تر ۱۹۸۰ز کال پورې بيا هم ددې پوهنځي مدرس. د ۱۹۷۵ز کال د لويې جرګې غړی. په ۱۹۸۰ز کال کې د تورکيې د استانبول په پوهنتون کې د ادبياتو په پوهنځي کې د فارسي ژبې مدرس. د گڼ شمېر مقالاتو ليکوال.

ډاکټر نور احمد برېڅ

د حاجي گل محمد زوی، په ۱۹۲۸ز کال کې په کندهار کې زېږېدلی دی (حاجي گل محمد يو ځل د کندهار ښاروال او د بغلان د بورې جوړولو د کمپنۍ رئيس وو) او د فيض محمد انگار ورور د انگار د ورځپاڼې محرر. د حبيبيې له ليسي او د کابل پوهنتون د طب له پوهنځي څخه فارغ سوی دی. د علي آباد د روغتون د طب ډاکټر او د کابل پوهنتون د طب د پوهنځي مدرس. په ۱۹۷۰ز کال کې ئې په لويديځ برلين کې ئې دوه کلنه طبي روزنه تر لاسه کړه. په ۱۹۷۵ز کال کې د داخله طب پوهندوی او په ۱۹۸۳ز کال کې پوهاند. له ۱۹۸۳ز کال را په دېخوا د طب د پوهنځي د داخله طب دديپارتمنت رئيس. په ۱۹۸۵ز کال کې د لويې جرګې د تابيا د کميټې غړی او د لويې جرګې غړی. د گڼ شمېر مقالاتو ليکوال. له يوې محمدي مېرمنې سره ئې واده کړی دی او څو بچيان لري.

محمود بريالی

په ۱۹۴۴ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. په ۱۹۶۲ز کال کې د حبيبيې له ليسي څخه فارغ سوی دی او ورپسې د کابل پوهنتون د اقتصاد پوهنځي کې شامل سو. په ۱۹۶۵ز کال کې د خپلو سياسي فعاليتونو له کبله زنداني سو. له هماغه پېل څخه د خلق ديموکراتيک گوند غړی وو. په ۱۹۶۶ز کال کې د کابل پوهنتون د اقتصاد له پوهنځي څخه فارغ سو او د پلان د وزارت رسمي مامور سو. يو ځل بيا د خپلو سياسي فعاليتونو له کبله زنداني سو. په ۱۹۷۳ز کال کې بېرته د پلان وزارت ته راغی. شوروي اتحاد ته د تحصيل لپاره لاړ او خپله ماسټري ئې په سياسي اقتصاد کې په ۱۹۷۷ز کال کې تر لاسه کړه. په ۱۹۷۵ز کال کې د خلق د گوند د مرکزي کميټې علی البدل غړی سو او په ۱۹۷۷ز کال کې د گوند د مرکزي کميټې دائمي غړی سو. د ۱۹۷۸ز کال د جولای په مياشت کې د پاکستان سفير. د ۱۹۷۸ز کال د اکتوبر په مياشت کې بېرته هېواد ته راوبلل سو. د حفيظ الله د واکمنۍ پر مهال د رژيم له پلوه له گوند څخه اخراج سو. په ۱۹۸۰ز کال کې د افغانستان د خلق ديموکراتيک گوند د نړۍ والو اړيکو د کميټې مشر. په ۱۹۸۰ز کال کې د مرکزي کميټې او د انقلابي شوری غړی. په ۱۹۸۰ز کال کې د «حقيقت انقلاب ثور» د ورځپاڼې محرر. په ۱۹۸۱ز

د پاڼو شمېره: له 3 تر 4

کال کې د سیاسي بیرو علی البدل غړی. بریالی په انګلیسي او روسي ژبو خبرې کوي؛ د پرچم په جریدې کې ئې څو مقالې خپرې سوې او له روسي ژبې څخه ئې یو شمېر علمي آثار هم ژباړلي دي. د بېرک کارمل ناسکه ورور او د اناهیټا راتب زاد له لور زرغونې سره ئې واده کړی دی.

ډاکټر خدايداد بشرمل

په ۱۹۸۰ز کال کې د ننگرهار د درې د پرمختیایي پروژې رئیس. د مرکزي کمیټې علی البدل غړی. د ختیځ زون آمر او د جلال آباد د ولایتي گوندي کمیټې منشي. په ۱۹۸۶ز کال کې د باندنیو چارو د وزارت مرستیال وزیر.

عبدالقیوم بشریار

د آریانا افغان هوایي شرکت رئیس. په ۱۹۸۰ز کال کې د بلخ والي

بشیر بشریار

د غوايي له پاڅون وروسته په ۱۹۷۹ز کال کې د جوزجان والي، په ۱۹۷۹ز کال کې د بلخ والي. د گوند د ولایتي کمیټې منشي.

نور بیا

علي اصغر بشیر

د هرات له شیعې گانو څخه، د علي نظر زوی، په...

[قدرمنو لوستونکو! د بناعلي رحمت آریا د آرشیف: لینک](#)

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ